

Jaarverslag 2023

de Bibliotheek
Gulpen-Wittern

Inleiding

Het afgelopen jaar heeft de bibliotheek wederom bewezen binnen de gemeente Gulpen-Wittern een “verbinder” te zijn in de meest uitgebreide zin van het woord. Door samen te werken met een groot aantal partners. Deels zijn dit professionals en deels vrijwilligers.

De nadruk komt hoe langer hoe meer te liggen op de werkzaamheden van de bibliotheek die specifiek gericht zijn op het Sociaal Domein.

Dit is te merken aan de aandacht die besteed wordt aan het geven van cursussen digitale basisvaardigheden, het informeren van klanten over de digitale overheid in het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO), de spreekuren van allerlei maatschappelijke organisaties als FNV, Ondersteuning Arbeidsbeperking Re-integratie Maastricht-Heuvelland en het belastingspreekuur van de Stichting Trajekt. Tijdens de inloopochtend op maandag is er een juridisch spreekuur, een digitaal spreekuur (Digicafé) en biedt de taalconsulent hulp bij de Nederlandse taal.

Op die manier wil de bibliotheek eraan bijdragen dat mensen zelfredzaam worden op digitaal gebied, hulp kunnen krijgen als het toch niet zelf lukt en kunnen (blijven) meedoen aan de informatiesamenleving.

De inloopochtend en het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) vormen succesvolle onderdelen van de totale dienstverlening van de bibliotheek. Tijdens de inloopochtend worden gemiddeld 20 bezoekers ontvangen. De dienstverlening van het IDO en tijdens de inloopochtend is voor iedereen gratis. Een lidmaatschap van de bibliotheek is niet nodig.

Nieuw in 2023

De Bibliotheek op school

De landelijke overheid heeft ingezien dat het noodzakelijk is om de leesbevordering te versterken, zodat de taalvaardigheid en leesvaardigheid van kinderen en jongeren verbeterd wordt. Het landelijke programma de Bibliotheek op school (dBos) stimuleert kinderen en jongeren om meer te lezen.

In het kader van de “Impulsregeling Masterplan Basisvaardigheden 2023-2024” heeft de bibliotheek in 2023 een subsidieaanvraag ingediend voor een locatie “de Bibliotheek op school” in de basisschool Op de Tien Bunder in Wijlre. Deze aanvraag is toegekend en de bijdrage is daadwerkelijk ontvangen zodat de eerste dBos binnen de gemeente Gulpen-Wittern gerealiseerd kan worden.

Zodra deze eerste dBos in Wijlre functioneert wordt het programma verder uitgerold naar andere basisscholen binnen de gemeente.

Dit alles in goed overleg met de gemeente, in casu met de ambtenaar en wethouder die belast zijn met onderwijszaken.

Openingsuren

De bibliotheek wil de dienstverlening zo goed mogelijk afstemmen op de wensen en behoeften van de klanten. Dit betekent dat ook de openingstijden regelmatig tegen het licht worden gehouden.

De bibliotheek is zes dagen per week geopend. Op maandagmorgen is het druk door het inloopspreekuur en de donderdagmorgen is ook altijd goed voor veel bezoekers. Veel klanten van buiten de kern Gulpen komen op donderdag naar de weekmarkt en combineren dit met een bezoek aan de bibliotheek.

De afgelopen jaren bleek dat de openstelling op vrijdagavond steeds minder bezoekers trok en uiteindelijk niet meer rendabel was. De inzet van twee personeelsleden, van 17.00 uur tot 19.00 uur, was niet langer reëel in een tijd waarin de bibliotheek verantwoord met haar financiële middelen omgaat. Daarom is besloten om de avondopenstelling op vrijdagavond per 1 januari 2024 te laten vervallen.

Convenant basisvaardigheden

De gemeenten in Zuid-Limburg vinden het belangrijk dat de inwoners beschikken over een aantal basisvaardigheden. Dit gaat met name om de volgende vijf punten:

1. Het voorkomen van laaggeletterdheid bij kinderen;
2. Eenvoudige taal gebruiken zodat iedereen kan meedoen;
3. Opsporen van inwoners met beperkte basisvaardigheden;
4. Meer mensen met Nederlands als moedertaal laten starten met onderwijs voor volwassenen;
5. Het verhelpen van beperkte basisvaardigheden bij volwassenen met scholing.

Dit is beschreven in het “Convenant Bondgenootschap Basisvaardigheden Maastricht Heuvelland 2023-2026”. Bibliotheek Gulpen-Witterm is samen met de andere bibliotheken in Zuid-Limburg partner in het Bondgenootschap. Het convenant is op 14 september 2023 ondertekend door W. Lecoer, voorzitter van de bibliotheek, en wethouder Derksen van de gemeente Gulpen-Witterm.

Dienstverlening en Activiteiten

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Voor vragen over de digitale overheid kunnen bezoekers elke dag terecht tijdens de openingsuren. Op maandagochtend en dinsdagmiddag worden onze IDO-specialisten extra ingezet. Zij kunnen dan uitgebreid de tijd nemen om (complexe) vragen van bezoekers te behandelen. Zij bieden ook hulp bij vragen over het gebruik van computer, tablet en smartphone in het Digicafé.

Het is gebleken dat er veel behoefte is aan hulp en ondersteuning; er wordt dan ook dankbaar gebruik van gemaakt. Veel hulpvragers kunnen direct worden geholpen. In een aantal gevallen is de hulp van een professional nodig. Dan wordt doorverwezen c.q. de afspraak gemaakt met de betreffende instantie. Vanuit het IDO wordt, indien van toepassing, tevens doorverwezen naar de digivaardigheids cursussen.

Digitale Basisvaardigheden

Velen hebben nog moeite om hun weg te vinden in de digitale samenleving. De behoefte aan kennis op digitaal gebied is onverminderd groot. Dit blijkt duidelijk uit het aantal aanmeldingen voor de diverse cursussen die wekelijks in de bibliotheek worden gegeven.

Tijdens de cursus Klik & Tik raken cursisten stap voor stap vertrouwd met computer en internet. Bij de cursus Digisterker wordt geleerd te werken met de websites van de overheid en hoe de DigiD te gebruiken.

Behalve deze cursussen wordt er ook regelmatig een workshop Veilig bankieren aangeboden. Deze wordt gegeven door medewerkers van de Rabobank.

Geletterde samenleving

De bibliotheek wil kinderen – ook als zij dat van huis uit misschien niet gewend zijn – kennis laten maken met boeken en lezen. Hen laten ervaren dat er mooie, spannende, grappige, troostende, fantasievolle verhalen zijn. Verhalen die herkenbaar zijn of die juist het onherkenbare dichterbij brengen. Daarom is er sinds jaar en dag veel aandacht voor de dienstverlening aan het **basisonderwijs, de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven**. In 2023 werden voor hen 153 projectcollecties over speciale thema's samengesteld. De basisscholen ontvingen tevens 69 wisselcollecties met een gevarieerd aanbod aan leesboeken.

Leerlingen van basisschool de Triangel en SBO Bernardus in Gulpen komen regelmatig met de klas naar de bibliotheek om boeken te lenen. Tijdens de Kinderboekenweek brachten 10 groepen uit de onderbouw een kennismakingsbezoek.

Het is de bedoeling om de dienstverlening aan de basisscholen in de toekomst onder te brengen in de Bibliotheek op school.

Met voorlezen en vertellen kan niet vroeg genoeg worden begonnen. Voor de allerjongsten is er het programma **BoekStart**. Bij de gratis inschrijving van hun baby als lid van de bibliotheek ontvangen de ouders een BoekStart-koffertje met twee boekjes en informatie over het belang van voorlezen en bezig zijn met taal. Jaarlijks worden er speciale activiteiten voor deze groep kindjes georganiseerd. Zowel in maart als in juli kwamen (groot)ouders met hun jonge kindjes naar de bibliotheek voor de workshop Muziek en bewegen met peuters. Deze werd verzorgd door Eveline Arnold, docent muziek en bewegen. In november gaf Esther Sluijsmans de workshop Babygebaren, over het vertellen met je handjes.

En er was nog meer....

- Voor kinderen van 4 tot en met 7 jaar werden **voorleesmiddagen** georganiseerd tijdens de Nationale Voorleesdagen en de Kinderboekenweek. Burgermeester Ramaekers van de gemeente Gulpen-Wittem kwam voorlezen tijdens de Week van Lezen en Schrijven.
- In het voorjaar konden kinderen van 6 tot en met 12 jaar meedoen aan de jaarlijkse **Kinderjury**.
- De basisscholen van Mechelen en Wijlre en Sophianum in Gulpen deden mee aan de **Leesestafette**, een actie van het Limburgs Leesoffensief. Tijdens deze actie werd op 15 september in estafette klassikaal 15 minuten gelezen.
- Inmiddels is het traditie om op de eerste dag van de **Kinderboekenweek** een activiteit te organiseren. Dit jaar werd er een chocoladeworkshop gegeven.
- Onder het motto Lees jij mee? werd in november gedurende de **Nederland Leest**-maand het boek Sonny Boy van Annejet van der Zijl als cadeauboek uitgereikt aan bibliotheekleden.
- Op 8 november vertelde de Vlaamse opruimcoach en auteur **Nele Colle** in een motiverende en inspirerende interactieve lezing over ontspullen, opruimen en organiseren.
- **Senia** is een landelijke organisatie van leesclubs. Zij hebben een paar maal een informatiebijeenkomst in de bibliotheek gehouden voor potentiële leesclubleden.
- De **leesclub** van Partij, die is voortgekomen uit de pop-up-bieb, is nu een aantal malen per jaar te gast in de bibliotheek.
- De animo voor de pop-up-bieb in huiskamers en seniorenprojecten is teruggelopen. Als alternatief wordt ook hier de **Bezorgbieb** aangeboden.

Cultuur

De bibliotheek biedt kunstenaars uit de regio de gelegenheid om hun werk te exposeren. De werken zijn steeds voor een periode van 3 maanden te zien.

In 2023 werden 5 **exposities** gehouden:

- Schilderijen van Uschi Ploumen-Dohr.
- Christel Leuven exposeerde keramiek en steengoed.
- Bronzen beelden van Mieke Horsmans.
- Een fototentoonstelling van de leden van fotogroep Dracula .
- Schilderijen en keramiek van Nelly Jaegers.

Speciale periodieke activiteiten in 2023

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Veel contact met de overheid is digitaal. Dit is niet altijd even makkelijk.

Kunt u wel wat hulp gebruiken of kent u iemand die hulp nodig heeft? Kom langs in de Bibliotheek.

Wij denken met u mee en geven u informatie zodat u verder kunt. We kunnen ook een afspraak voor u maken met een organisatie die u verder helpt. De hulp die u krijgt van de bibliotheek is gratis

Bibliotheek | maandag | 10.00-13.00 uur

Bibliotheek | dinsdag | 14.00-17.00 uur

Bibliotheek | maandag – vrijdag | tijdens de reguliere openingstijden

---

Inloepochtend

Tijdens de algemene inloepochtend kunt u terecht voor de volgende zaken:

- **Juridisch spreekuur** voor iedereen die juridisch advies nodig heeft (10:30 - 11:30 uur)
- **Digicafé, uitleg over digitale apparatuur**
- **Informatiepunt Digitale Overheid**, voor hulp bij het invullen van formulieren, het werken met DigiD.
- **Taalhulp** voor hulp met de Nederlandse taal, zowel schriftelijk als mondeling.

De hulp en het advies die u krijgt in de bibliotheek zijn gratis.

Bibliotheek | maandag | 10:00 – 13:00 uur

Digicafé

Heeft u vragen over de computer, tablet, laptop of smartphone? Kom naar het Digicafé in de bibliotheek, daar worden uw vragen beantwoord en zoeken we samen naar een oplossing.

Aanmelden is niet nodig. De hulp die u krijgt is gratis.

Bibliotheek | maandag | 10:00 – 13:00 uur

Bibliotheek | dinsdag | 14.00-17.00 uur

Bibliotheek | tweede donderdag van de maand | 14:00 – 16:00 uur

---

FNV-spreekuur Werk & Inkomen

Deskundige medewerkers van de FNV beantwoorden uw vragen over werk, inkomen en loopbaan. Het spreekuur is gratis voor FNV-leden én niet-leden.

Maak een afspraak via <https://www.fnv.nl/service-contact/in-jouw-regio/limburg> of bel 088 3680368.

Bibliotheek | maandag | 14:00 – 16:30 uur

Spreekuur arbeidsbeperking en uitkering

Ervaren spreekuurhouders van Ondersteuning Arbeidsbeperking Re-integratie Maastricht-Heuvelland denken met u mee en geven uitleg als u vragen heeft over WAO of (toekomstige) WIA-uitkering, rechten en plichten in de “wachttijd”-periode van 2 jaar bij langdurig ziek-zijn, Wajong-uitkering en werk, participatiewet, WW-uitkering en ziek-zijn tijdens de WW, andere kwesties met betrekking tot uw UWV-uitkering of het aanvragen daarvan. Kijk voor meer informatie op

www.waowiamaastrichtheuvelland.nl

Maak vooraf (uiterlijk op maandagochtend) een afspraak via 043 4072579. De hulp die u krijgt is gratis.

Bibliotheek | maandag | 14:00 – 16:00 uur

Belastingspreekuur

De deskundige medewerker van Stichting Trajekt helpt u op weg wanneer u problemen heeft met de jaarlijkse belastingaangifte, het aanvragen van toeslagen, terugbetalingen en meer ingewikkelde belastingvragen. Elke eerste maandag van de maand kunt u op afspraak terecht.

Tijdens de aangifteperiode (maart en april) kunt u iedere maandag terecht. Neem voor een afspraak telefonisch contact op met Vera Boddeke, 06 17618767. De hulp die u krijgt is gratis.

Bibliotheek | eerste maandag van de maand | 10:00 – 13:00 uur

---

Pop-up-bieb en Digicafé in Hoeskamer en Seniorenprojecten

Inloopruimte in de verschillende kernen van de gemeente Gulpen-Wittern voor het lenen van boeken (i.c.m. geldig bibliotheekabonnement) en voor alle digi-vragen. Ook als u geen regelmatige bezoeker bent, bent u welkom.

Eys Seniorenproject Agathahöfke | Wezelderweg 3A | Eys
3^e woensdag van de maand | 14:00-15:00 uur

Mechelen Seniorenproject Vitalishof | Malenshof 41 | Mechelen
laatste vrijdag van de maand | 14:30-15:30 uur

Partij Hoeskamer Partij | Gemeenschapshuis A ge Wienhies | Oude Heirbaan 9 | Partij
1^e donderdag van de maand | 13:30-14:30 uur

Wijlre Seniorenproject Heiligershok | Wielderdorpstraat 27 | Wijlre
3^e dinsdag van de maand | 14:00-15:00 uur

Vooruitblik 2024

Voor 2024 staat het realiseren van de Bibliotheek op school in basisschool Op de Tien bunder in Wijlre op het programma. Verder bestaat de wens om ook voor de andere basisscholen in Gulpen-Wittern een de Bibliotheek op school op te zetten.

Het aanbod Digitale basisvaardigheden zal worden uitgebreid met de cursus Digivitaler. In deze cursus wordt uitleg gegeven over digitale zorg, zoals zorgapps en zorgportalen van huisarts en ziekenhuis.

Binnen enkele jaren dient het gemeentehuis te worden aangepast aan nieuwe wetgeving. In 2023 heeft het stichtingsbestuur enkele malen overleg gevoerd met de gemeente over de onderwerpen die spelen rondom de verbouw/nieuwbouw van het gemeentehuis. Immers de bibliotheek is in het huidige gemeentehuis gehuisvest. De bibliotheek heeft ook deelgenomen aan de Inspraakronde over de opzet van het “nieuwe” gemeentehuis.

Bestuur en medewerkers

Bibliotheek Gulpen-Wittern heeft 4 medewerkers in dienst. In 2023 heeft er bij de betaalde medewerkers een wijziging plaatsgevonden. Eén medewerkster heeft ontslag genomen en vervolgens is een nieuwe medewerkster aangenomen die zich met name richt op de taak van leesconsulent in het kader van de Bibliotheek op school en op de samenwerking en relatie met de scholen.

Ook binnen het bestuur is er in 2023 een wijziging geweest. Na vele jaren grote inzet voor de bibliotheek geleverd te hebben is Karl Krichel teruggetreden als bestuurslid. Hij is opgevolgd door Thijs Cuppen.

De 18 vrijwilligers die in de bibliotheek actief zijn bieden ondersteuning bij diverse taken in de klantenservice tijdens de openingsuren, in het IDO, als cursusleider en als gastvrouw. In 2023 is een aantal nieuwe vrijwilligers gestart. Deels komt dit door natuurlijk verloop, deels omdat het takenpakket van de bibliotheek blijft groeien.

Samenstelling van het Bestuur van de Stichting Openbare Bibliotheek Gulpen-Wittern:

William Lecoeur	voorzitter
Jan Hacking	secretaris
Wim van Baalen	penningmeester
Thijs Cuppen	bestuurslid

Bibliotheek Gulpen-Wittern | Willem Vliegenstraat 4 | Gulpen | T 043 450 6220
www.bibliotheekgulpen-wittern.nl

1.536 leden

waarvan

952 jeugdleden

584 volwassen leden

(2022: 1.387 leden
806 jeugd en 581 volwassenen)

21.666 bezoekers

(2022: 20.764)

47.878 uitleningen

(2022: 46.747)

Boeken, tijdschriften,
grootletterboeken
& luisterboeken

222 collecties

(2022: 181)

voor scholen, peuterspeelzalen
& kinderdagverblijven

de Bibliotheek
online

234 accounts

(2022: 199)

**27 BoekStartkoffertjes
opgehaald**

(2022: 34)

1.087 uitleningen

(2022: 1.442)

e-books & luisterboeken

Activiteiten 2023:

408 bezoekers Inloopochtend, Spreekuren en Digicafé (2022: 396)

144 vragen Informatiepunt Digitale Overheid (2022: 76)

55 cursisten Klik&Tik, Digisterker (2022: 77)

40 bezoeken met Pop-up-bieb en Digicafé (2022: 56)

50 groepen basisschool op bezoek (2022: 36)

136 bezoekers workshops, voorleesmiddagen, lezing, informatiebijeenkomst
(2022: 149)

5 exposities (2022: 8)